

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ESIMENE OSAKOND

OTSUS

Kaebus nr 48259/99
Kaljo VALK
versus Eesti

Euroopa Inimõiguste Kohus, olles 10. juulil 2001 kokku tulnud kojana, kuhu kuuluvad:

E. PALM, *Esimees*
L. FERRARI BRAVO,
GAUKUR JÖRUNDSSON,
R. TÜRMEEN,
C. BÎRSAN,
T. PANȚÎRU,
R. MARUSTE, *kohtunikud*
ja M. O'BOYLE, *osakonnakantsler,*

võttes arvesse 15. veebruaril 1999 esitatud ja 25. mail 1999 registreeritud kaebust,

võttes arvesse vastustajariigi valitsuse esitatud märkusi ja seda, et kaebaja nendele ei vastanud,

olles pidanud nõu, on teinud järgmise otsuse.

ASJAOLUD

Kaebaja Kaljo Valk on Eesti Vabariigi kodanik, sündinud 1915. aastal ning elab Tartus. Vastustajariigi valitsust esindavad erinõunik Eesti Vabariigi Alalise Esinduse Euroopa Nõukogu juures E. Harremoes ja Eesti Vabariigi Välisministeeriumi juriidilise osakonna inimõiguste büroo esimene sekretär M. Hion.

Kohtuasja asjaolud, nagu pooled need esitasid, võib kokku võtta järgmiselt.

11. septembril 1991 esitas kaebaja abikaasa Õigusvastaselt võõrandatud vara tagastamise ja kompenseerimise Tartu maakonna komisjonile taotluse talumaa, maja ja taluhoonete tagastamiseks, mis varem kuulusid tema isale. Maa natsionaliseeriti 1940. aastal ja hooned võõrandati 1952. aastal.

29. juuli 1993 otsusega kinnitas maakonna komisjon, et ta on võõrandatud omandi suhtes tagastamise õigustatud subjekt.

23. augustil 1993 otsustas Haaslava Vallavalitsus tagastada kaebaja abikaasale kaks säilinud taluhoonet. Omandiõigus ühele taluhoonele anti talle faktiliselt üle 14. septembril 1993. Ent omandiõigust teisele hoonele talle üle ei antud.

Vahepeal, 25. mail 1993, algatas kaebaja abikaasa Tartu Maakohtus tsiviilmenetluse võõrandatud vara tagastamiseks.

Pärast abikaasa surma 18. novembril 1994 jätkas kaebaja tema seadusliku pärijana tsiviilmenetlust.

6. juunil 1996 lõpetas maakohus tsiviilkohtumenetluse, kuna leidis, et kohtul puudub pädevus lahendada vara tagastamise vaidlusi, sest omandireformi aluste seaduse kohaselt kuulusid sellised vaidlused lahendamisele haldusmenetluses. Kaebaja esitas selle otsuse peale Tartu Ringkonnakohtule apellatsioonkaebuse.

11. juulil 1996 tühistas ringkonnakohus maakohtu otsuse osaliselt ja saatis asja uueks arutamiseks samale kohtule. Ringkonnakohus nõustus otsusega lõpetada tsiviilkohtumenetlus osas, millega kaebaja taotles maja tagastamist.

12. jaanuaril 1998 palus kaebaja, et maakohus määraks ekspertiisi maja ja taluhoonete seisukorra hindamiseks. 25. veebruaril 1998 jättis kohus taotluse rahuldamata, pidades seda asja lahendamise seisukohalt ebaoluliseks. 13. aprillil 1998 otsusega jättis Tartu Maakohus kaebaja hagi rahuldamata.

20. aprillil 1998 muutis Haaslava Vallavalitsus oma 23. augusti 1993 otsust, jättes sealt välja teise taluhoone tagastamise. Leiti, et selle tagastamise saab otsustada pärast kõigi asjaomaste asjaolude täiendavat uurimist.

26. oktoobril 1998 nõustus Tartu Ringkonnakohus Tartu Maakohtu 13. aprillil 1998 kohtuotsusega, tehes ühe paranduse.

13. jaanuaril 1999 keeldus Riigikohus kaebaja kaebusele menetlusloa andmisest.

KAEBUSED

1. Kaebaja kaebab, et tema omandinõuet puudutava tsiviilkohtumenetluse ebamõistlik pikkus on vastuolus konventsiooni artikliga 6.

2. Kaebaja kaebab ka, et omandi tagastamise haldusmenetluse pikkus on vastuolus konventsiooni artikliga 6.

3. Kaebaja kaebab, et kohtud jätsid rahuldamata tema ekspertiisitaotlused, mis oleks võimaldanud tal tõendada hoonete säilimist nende esialgses seisukorras.

4. Kaebaja kaebab 1. protokolli artikli 1 rikkumist ametivõimude poolt, kuna võõrandatud vara ei tagastatud talle.

KOHTU ARGUMENDID

EIK märgib, et valitsus esitas oma seisukoha 10. jaanuaril 2001 ja et 22. jaanuaril 2001 edastati see kaebajale, kellel paluti esitada oma vastumärkused 7. märtsiks 2001.

EIK märgib, et kaebaja ei vastanud sellele palvele ega EIK poolt talle hiljem, 31. jaanuaril 2001 ja 19. märtsil 2001 saadetud kirjadele ega viimasele tähitud kirjale 2. maist 2001, milles teda teavitati, et teatud asjaoludel võib kohus tema kaebuse menetlusnimistust kustutada.

Võttes arvesse konventsiooni artikli 37 lõike 1 punkti a järeldab EIK, et kaebaja ei kavatse jääda oma kaebuse juurde. Lisaks ei leia EIK vastavalt artikli 37 lõikele 1 *in fine* asjaolusid, mis näitaksid vajadust jätkata kaebuse läbivaatamist konventsioonis ja selle juurde kuuluvates protokollides sätestatud inimõiguste järgimiseks.

Eeltoodust tulenevalt EIK, ühehäälselt:

Otsustab avalduse menetlusnimistust kustutada.

Michael O'BOYLE
Osakonna kantsler

Elisabeth PALM
Esimees